

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
Кафедра «Мистецтво співу»**

ПРАТВЕРДЖУЮ

Директор з навчальної роботи

Сергєєнко О. М.

1 вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОКАЛЬНЕ АРАНЖУВАННЯ ТА
ЧИТАННЯ ПАРТИТУР**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«СПІВ»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Робоча програма навчальної дисципліни **«Вокальне аранжування та читання партитур»** для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійної програми **«Спів»**.

Розробник: Слюсаренко О. В. - викладачка кафедри «Мистецтво співу» КЗВО КОР
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та перезатверджено на засіданні кафедри «Мистецтво співу».

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри Кочерга А. І.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки: 3 - й	
Загальна кількість годин – 90	90	90
Кількість модулів – 1 Змістових модулів – 3	Семестр:	
Тижневих годин	5 – й	5 – й
для денної форми навчання:	Лекції	
аудиторних	12	6
5-й семестр – 2 x 16 = 32 години.	Практичні	
Самостійної роботи студента – 58 годин.	20	4
Для заочної форми навчання аудиторних:		
5 – й семестр – 10 годин.		
Самостійної роботи студента – 80 годин.		
Вид підсумкового контролю:	Семінарські	
5 – й семестр – залік.	–	–
Форма підсумкового контролю:	Самостійна робота:	
комбінована – усне опитування, виконання практичного завдання.	58	80

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» є набуття теоретичних знань і практичних навичок для самостійного перекладення певних вокальних творів з одного складу на інший, а також оволодіння практичним вмінням створення ансамблевої (хорової) партитури потрібного типу і виду на основі сольного вокального твору у супроводі фортепіано. Опанування навичкою грамотного читання партитур.

Предмет навчальної дисципліни: правила аранжування вокальної музики та їх практичне творче застосування.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів», вивчення дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 15. Здатність здійснювати аранжувальну діяльність в сфері музичного мистецтва.

Завдання дисципліни: навчити студентів теоретичним знанням та термінології з вокального аранжування; практичним вмінням перекладення творів для різного ансамблевого та хорового складу; розвинути поліфонічне та гармонічне мислення студентів, навичку читання партитур; стимулювати творчу активність студентів; ознайомити з кращими зразками вокальної ансамблевої та хорової літератури; закріплення основних теоретичних знань, набутих на заняттях з сольфеджіо, теорії музики, гармонії та інших предметів спеціального циклу; розвинути вміння аналізувати та узагальнювати сучасний мистецько-педагогічний досвід з метою впровадження його елементів у власну практичну діяльність; формувати творчу особистість, здатну до самостійної професійної діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» є опанування та паралельне вивчення таких навчальних дисциплін (освітніх компонентів (ОК)) освітньо-професійної програми (ОПП):

ОК 8. Історія світової музики.

- ОК 9. Історія української музики.
- ОК 10. Сольфеджіо.
- ОК 11. Гармонія.
- ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів.
- ОК 16. Історія вокального мистецтва.
- ОК 17. Загальне фортепіано.
- ОК 18. Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу.
- ОК 19. Охорона та гігієна голосу.
- ОК 22. Основи диригування.
- ОК 32. Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньо-професійної програми «Спів» вивчення навчальної дисципліни **«Вокальне аранжування та читання партитур»** забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами аранжування музики, вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (вокального ансамблю, хору).	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Після опанування навчальної дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» студенти повинні:

знати:

- програмний матеріал курсу;
- принципи, основні прийоми і способи аранжування;
- спеціальну музичну термінологію;
- особливості нотації хорової партитури.

Вміти:

- орієнтуватися в вокальному та ансамблевому (хоровому) репертуарі;
- використовувати набуті теоретичні знання з дисципліни в процесі аранжування;
- аранжувати твори, що виконуються однорідними ансамблями (хорами) на мішаний склад;
- перекладати твори, що виконуються мішаними ансамблями (хорами) на однорідний склад;

- аранжувати сольні вокальні твори з акомпанементом;
- перекладати партитури для народного ансамблю (хору);
- самостійно опрацьовувати навчальний матеріал.

Володіти навичками soft skills:

- навички самоорганізації;
- презентаційні навички;
- здатність оволодівати сучасною інформацією;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

5.1. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- експрес - опитування;
- практичні презентації виконаних робіт;
- читання та гра партитур на фортепіано;
- залік.

5.2. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- семестровий підсумковий (залік);
- підсумковий модульний.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100 – бальною шкалою та шкалою ECTS – А (90 - 100), В (82 - 89), С (75 - 81), D (64 - 74), Е (60 - 63), Fx (35 - 59), F (1 - 34). Кредитно-модульна система з переведенням в національну (чотирибальна: 5 – «відмінно», 4 - «добре», 3 - «задовільно», 2 –«незадовільно»).

Поточний контроль здійснюється на кожному аудиторному занятті у формі теоретичного опитування (письмового, або в усній формі) та перевірки практичних завдань. Перевіряється розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, змістовність та повнота конспекту лекцій, виконання письмових завдань аудиторної та самостійної

роботи, грамотність гри партитур на фортепіано. Критерії оцінювання також враховують активність студента при обговоренні на заняттях, наявність логіки та взаємозв'язку між окремими темами дисципліни, здатність творчо використовувати отримані знання при виконанні практичних завдань з аранжування, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми в рамках програмного матеріалу навчальної дисципліни.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Теоретичне опитування, практичний показ	Критерії оцінювання
5	Виконує завдання аудиторної та самостійної роботи в повному обсязі та без помилок. Бере активну участь в опитуванні. Володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час опитування. Опрацьовує обов'язкову та додаткову літературу. Практичні завдання виконує без помилок. Грає партитури без помилок. Конспект у повному обсязі.
4	Виконує завдання аудиторної та самостійної роботи в повному обсязі. Бере участь в опитуванні. Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але у відповідях робить несуттєві неточності. Опрацьовує обов'язкову літературу. Практичні завдання виконує з незначними помилками. Грає партитури без помилок. Конспект у повному обсязі.
3 Мінімальний поріг оцінювання	Виконує завдання аудиторної та самостійної роботи не в повному обсязі. В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але у відповідях робить помилки. Практичні завдання виконує повністю, але з помилками. Грає партитури з незначними помилками. Конспектування не повне.

2	Виконує завдання аудиторної та самостійної роботи фрагментарно зі значною кількістю помилок. Поверхово та фрагментарно ознайомлений з теоретичним матеріалом. Грає партитури зі значними помилками. Практичні завдання з великою кількістю помилок. Конспектування фрагментарне.
1	Частково володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних опитувань, допускаючи значну кількість суттєвих помилок. Грає партитури фрагментарна та з помилками. Практичні завдання виконано фрагментарно з великою кількістю помилок. Конспектування фрагментарне.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не може зіграти партитуру. Відсутній робочий зошит з дисципліни та конспект.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Денна та заочна форма навчання

Модуль 1										
Вид роботи	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3				
	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Разом за темами	Залік	Всього
Аудиторні заняття	5	5	5	5	5	5	5	35	30	
Самостійна робота студента	5	5	5	5	5	5	5	35		
Сума балів								70		100

Т 1, Т 2 ... Т 7 – теми занять.

Модульний (семестровий) контроль знань студентів

Семестровий контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань студентів (диференційований залік) проводиться в формі усного опитування та виконання практичного завдання.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Залік Усне теоретичне опитування, практичне завдання	Критерії оцінювання
27 – 30	Володіє навчальним матеріалом в повному обсязі. Знає основні прийоми та способи аранжування та вміло і творчо використовує при виконання практичного завдання. Надає вичерпну відповідь на запитання, демонструє глибокі і ґрунтовні знання. Студент повністю відповів на контрольні питання. У відповідях має 2-3 несуттєві неточності. Грає партитуру без помилок.
23 – 26	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом. Знає основні прийоми та способи аранжування, використовує їх при виконання практичного завдання. Надає правильну відповідь та розкриває зміст теоретичних питань, але допускає окремі неточності. У відповідях припускає 4 - 5 несуттєві неточності та помилки. Грає партитуру з незначними помарками.
18 – 22 18 мінімальний Поріг Оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом. Знає основні прийоми та способи аранжування, використовує їх при виконання практичного завдання, але припускає суттєві неточності та помилки. Студент відповів на більшість контрольних питань. У відповідях припускає неточності та помилки. Гра партитури з помилками.
12 – 17	Не володіє повним обсягом начального матеріалу, тому фрагментарно і з помилками виконує практичне завдання. Відповіді на теоретичні питання поверхові та фрагментарні, зі значними неточностями та помилками.

	Студент відповів на половину контрольних питань. У відповідях припускає помилки. Гра партитури фрагментарна, з помилками.
1 – 11	Поверхово і фрагментарно засвоєний обсяг навчального матеріалу. Відповіді поверхові та фрагментарні з значною кількістю помилок. практичне завдання зроблено частково і невірно. Студент відповів на меншість контрольних питань. У відповідях багато помилок. Намагається зіграти партитуру.
0	Не володіє навчальним матеріалом. Не виконав практичного завдання. Не може зіграти партитуру. Студент не відповів на жодне питання. Всі відповіді помилкові.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Підсумковий контроль враховує всі види робіт студента протягом Модуля (накопичувальна система балів). Результати роботи за темами, семестровий (модульний) контроль – диференційований залік. Сума балів переводиться також в національну систему і є оцінкою за Модуль.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	A
82-89	4 Добре	B
74-81		C
64-73	3 Задовільно	D
60-63		E
35-59	2 Незадовільно	FX Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		F Необхідне повторне вивчення дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6. 1. Зміст навчальної дисципліни

Денна та заочна форми навчання.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Основи вокального (ансамблевого) аранжування.

Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур».

Загальні правила вокального (ансамблевого) аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.

Предмет, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур», її творча особливість та практична спрямованість. Значення дисципліни в структурі дисциплін циклу професійної підготовки «Спеціальний клас. Сольний спів», «Гармонія», «Сольфеджіо», «Історія вокального мистецтва», «Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу», «Історія музики», «Концертно-виконавська практика», «Педагогічна практика», «Охорона та гігієна голосу», «Методико-виконавський аналіз педагогічного репертуару».

Практичний зміст поняття «Вокальне аранжування». Партитурний запис ансамблевих творів. Однорідні жіночі ансамблі, однорідні чоловічі ансамблі, мішані ансамблі, фольклорні ансамблі.

Запис партитури для однорідного та мішаного ансамблю. Правила нотації тенорової партії.

Значення тональності твору для загального характеру звучання та виразності виконання. Збереження мелодії, гармонії, метра, темпу, динаміки, форми словесного тексту, як обов'язкової умови хорового аранжування.

Методи та способи перекладення ансамблевих партитур. Мішаний прийом.

Тема 2. Види ансамблевих партитур для однорідного ансамблю. Основні положення їх перекладення. Аранжування 2 - голосного твору.

Пряме «механічне» перекладення партитур жіночого ансамблю для чоловічого складу без зміни кількості голосів, і навпаки.

Застосування прийому переміщення партій на октаву вниз при перекладенні на чоловічий ансамбль та на октаву вгору при перекладенні на жіночий ансамбль.

Основа перекладення - дублювання хорових партій в октаву. Двоголосся з елементами триголосся. Створення *divisi* в партіях Сопрано та Тенорів (від верхнього голосу) або Альтів і Басів (від нижнього голосу).

Перекладання творів з однорідного на мішаний склад.

Тема 3. Аранжування 3-голосного твору.

Перекладення з 3-голосного чоловічого ансамблю на 3-голосний мішаний склад. Подвоєння партії середнього голосу (Т 2 або Б 1) Альтами, а партії високого голосу (Т 1 або Т) Сопрано. Транспонування при перекладенні. Урахування діапазонів крайніх голосів.

Перекладення з 3-голосного жіночого ансамблю на 3-голосний мішаний склад.

Тема 4. Аранжування 4-голосного твору.

Перекладення з 4-голосного чоловічого ансамблю на мішаний, шляхом збереження інтервальних співвідношень; зі зміною інтервальних співвідношень.

Перекладення 4-голосного жіночого ансамблю на мішаний зі збереженням інтервальних співвідношень; зі зміною інтервальних співвідношень.

Перекладення мішаних ансамблів для чоловічого складу.

Перекладення мішаних ансамблів для жіночого складу.

Змістовий модуль 2. Аранжування сольного вокального твору з супроводом для ансамблю (хору).

Тема 5. Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого складу.

Розбір твору. Мелодія та акомпанемент. Постійні та рухові компоненти музичного твору. Постійні компоненти: мелодія, гармонія, метр, темп, динаміка, форма, літературний текст. Рухомі компоненти: тональність та фактура.

Види супроводу. Акордовий – гармонічний супровід, який в повній цілісності може бути перенесений в хорову партитуру. Єдиний та різний складовий ансамбль у

хоровій партитурі. Види акомпанементної фігурації. Ритмічна фігурація. Гармонічна фігурація. Мелодична фігурація. Мішана фігурація.

Перекладення сольних творів з акомпанементом для фактури гармонічного складу з елементами поліфонії. Перенесення в партитуру мелодичних ліній і гармонічних послідовностей супроводу.

Змістовий модуль 3. Принципи перекладення партитур для народного ансамблю (хору).

Тема 6. Особливості народного вокального ансамблю та хорової музики для народного хору (ансамблю). Способи перекладення партитур для народного ансамблю.

Особливості звукового обсягу народного ансамблю (хору). Тоніко-домінантні сполучення. Простота фактури. Елементи «гетерофонічності» я початкової форми багатоголосся. «Терцієва втора» - паралельний рух основного голосу в терцію. «Бурдонний» голос – безперервний (витриманий), що слугує певним гармонічним фоном для мелодичних голосів.

Вибірковий підхід до репертуару. Збереження традицій народного вокально-хорового виконавства. Гармонізація мелодії для однорідного ансамблю. Гармонізація мелодії для мішаного ансамблю. Гармонізація нескладних (народних) пісень для однорідних та мішаних вокальних ансамблів а саррелла на основі ладо-гармонічної структури пісні.

Тема 7. Аранжування твору на залік.

Підбір студентом матеріалу для власного аранжування. Стимулювання творчої активності студентів - аранжування твору на залік. Аналіз та розбір підібраних творів. Практикування в перекладенні творів для визначеного складу вокального колективу.

План аналізу.

I. Загальні відомості про твір (жанрові особливості, загальна тональність, динаміка, агогіка, метр).

II. Вид гармонізації (голосова органіка – за типом та видом, музичний виклад, гармонічний аналіз, види теситури та голосоведення, ладотональний план, особливості форми).

III. Виконавські засоби музичної виразності (також прийоми народної мелізматики, способи звуковидобування, фразування).

6. 2. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього годин	Аудиторні заняття		Самостійна робота студента
		Лекції	Практичні	
Модуль I				
Змістовий модуль 1. Основи вокального (ансамблевого) аранжування.				
Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур». Загальні правила вокального (ансамблевого) аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.	16	4	2	10
Тема 2. Види ансамблевих партитур для однорідного ансамблю. Основні положення їх перекладення. Аранжування 2 – голосних творів.	12	1	3	8
Тема 3. Аранжування 3-голосних творів.	12	1	3	8
Тема 4. Аранжування 4-голосних творів.	15	2	3	10
Разом за змістовим модулем 1:	55	8	11	36
Змістовий модуль 2. Аранжування сольного вокального твору з супроводом для ансамблю (хору).				
Тема 5. Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого складу.	13	2	3	8
Разом за змістовим модулем 2:	13	2	3	8
Змістовий модуль 3. Принципи перекладення партитур для народного ансамблю (хору).				
Тема 6. Особливості народного вокального ансамблю та хорової музики для народного	14	2	4	8

хору (ансамблю). Способи перекладення партитур для народного ансамблю.				
Тема 7. Аранжування твору на залік.	8	-	2	6
Разом за змістовим модулем 3:	22	2	6	14
Разом за Модулем 1:	90	12	20	58
Разом:	90	12	20	58
		32		

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Всього годин	Аудиторні заняття		Самостійна робота студента
		Лекції	Практичні	
Модуль I				
Змістовий модуль 1. Основи вокального (ансамблевого) аранжування.				
Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур». Загальні правила вокального (ансамблевого) аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.	16	1	1	14
Тема 2. Види ансамблевих партитур для однорідного ансамблю. Основні положення їх перекладення. Аранжування 2 - голосних творів.	12	1	-	11
Тема 3. Аранжування 3-голосних творів.	12	1	-	11
Тема 4. Аранжування 4-голосних творів.	15	1	-	14
Разом за змістовим модулем 1:	55	4	1	50
Змістовий модуль 2. Аранжування сольного вокального твору з супроводом для ансамблю (хору).				
Тема 5. Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого складу.	13	1	1	11
Разом за змістовим модулем 2:	13	1	1	11
Змістовий модуль 3. Принципи перекладення партитур для народного ансамблю (хору).				

Тема 6. Особливості народного вокального ансамблю та хорової музики для народного хору (ансамблю). Способи перекладення партитур для народного ансамблю.	14	1	1	12
Тема 7. Аранжування твору на залік.	8	-	1	7
Разом за змістовим модулем 3:	22	1	2	19
Разом за Модулем 1:	90	6	4	80
Разом:	90	6	4	80
		10		

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента складається з вивчення теоретичних питань тем дисципліни, виконання практичних завдань аранжування та гри партитури, а також роботу з навчальною, довідковою та нотною літературою. Студент повинен готувати опорний конспект для відповіді по заданій темі та твір, на який треба зробити аранжування, написати перекладення цього твору у нотний зошит усіма його видами по темі певного змістовного модуля, використовуючи також навички, набуті на уроках з дисциплін музично-теоретичного циклу. При виконанні завдань самостійної роботи студент вчиться аналізувати власну виконану роботу з аранжування та якість читання партитури.

7. 1. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур». Загальні правила вокального (ансамблевого) аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.	10
2.	Тема 2. Види ансамблевих партитур для однорідного ансамблю. Основні положення їх перекладення. Аранжування 2 - голосних творів.	8
3.	Тема 3. Аранжування 3-голосних творів.	8
4.	Тема 4. Аранжування 4-голосних творів.	10
5.	Тема 5. Аналіз сольного вокального твору як необхідний	8

	підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого складу.	
6.	Тема 6. Особливості народного вокального ансамблю та хорової музики для народного хору (ансамблю). Способи перекладення партитур для народного ансамблю.	8
7.	Тема 7. Аранжування твору на залік.	6
	Разом:	58

7. 2. Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Призначення, мета і завдання дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур». Загальні правила вокального (ансамблевого) аранжування. Види перекладень. Принципи та прийоми аранжування.	14
2.	Тема 2. Види ансамблевих партитур для однорідного ансамблю. Основні положення їх перекладення. Аранжування 2 - голосних творів.	11
3.	Тема 3. Аранжування 3-голосних творів.	11
4.	Тема 4. Аранжування 4-голосних творів.	14
5.	Тема 5. Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого складу.	11
6.	Тема 6. Особливості народного вокального ансамблю та хорової музики для народного хору (ансамблю). Способи перекладення партитур для народного ансамблю.	12
7.	Тема 7. Аранжування твору на залік.	7
	Разом:	80

8. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ

- лекція;
- бесіда;
- пояснювально-ілюстративний;
- творчий;
- практичний;

- репродуктивний;
- пошуковий,
- компетентністний.

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle - інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти, інструмент фортепіано.

10. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Модульний контроль (диференційований залік) проводиться в формі усного опитування та виконання практичних завдань – відповідь на теоретичні питання, аранжування та читання партитури.

Орієнтовні питання та завдання до заліку:

1. Зміст поняття «Вокальне аранжування».
2. Назвати загальний та робочий діапазон голосів (ансамблевих, хорових партій).
3. Поняття «теситура». Її значення і роль у ансамблевому (хоровому) виконавстві.
4. Запис партитури для однорідного та мішаного ансамблю (хору). Нотація тенорової партії.
5. Тональність твору, її значення для загального характеру в звучанні та виразності виконання.
6. Обов'язкові умови вокального аранжування.
7. Методи та способи перекладення ансамблевих (хорових) партитур.
8. Види партитур для однорідного ансамблю (хору).
9. Основні положення перекладення партитур для однорідного ансамблю (хору).
10. Перекладення партитур жіночого ансамблю для чоловічого складу без зміни кількості голосів.

11. Перекладення партитур чоловічого ансамблю для жіночого складу без зміни кількості голосів.
12. Назвати основний принцип переміщення партій при перекладенні на чоловічий склад та при перекладенні на жіночий склад.
13. Основний принцип перекладення двоголосного однорідного ансамблю (хору) на двоголосний мішаний склад.
14. В яких випадках застосовується транспонування при перекладенні.
15. Аранжування двоголосся з елементами триголосся.
16. Назвати схему передачі голосів при перекладенні з 3-голосного чоловічого ансамблю (хору) на 3-голосний мішаний.
17. Назвати схему передачі голосів при перекладенні з 3-голосного жіночого ансамблю (хору) на 3-голосний мішаний склад.
18. Основний принцип при перекладенні чотириголосного жіночого / чоловічого ансамблю (хору) на чотириголосний мішаний склад без зміни розташування ансамблевого (хорового) акорду (зі збереженням інтервальних співвідношень).
19. Перекладення з 4-голосного жіночого ансамблю (хору) на мішаний зі зміною інтервальних співвідношень.
20. Назвати спосіб перекладення мішаних ансамблів (хорів), що написані в тісному розташуванні для жіночого складу
21. Схема перекладення мішаних ансамблів (хорів), що написані в широкому розташуванні для жіночого складу.
22. Схема перекладення мішаних ансамблів (хорів), що написані в широкому розташуванні для чоловічого складу.
23. Мішаний прийом. Основне правило перекладення.
24. Мішаний прийом. Що лежить в основі перекладення з чотириголосного мішаного ансамблю (хору) на триголосний однорідний склад?
25. Принцип складання ансамблевих (хорових) партитур при перекладенні сольних творів з акомпанементом для гармонічного складу фактури та з елементами поліфонії.
26. Назвати постійні компоненти музичного твору.
27. Назвати рухомі компоненти музичного твору.

28. Види супроводу.
29. Види акомпанементної фігурації.
30. Принцип перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в ансамблеву (хорову) партитуру для 4-голосного мішаного хору з єдиним складовим (слоговим) ансамблем.
31. Перекладення зі зміною верхнього голосу супроводу по вокальному голосу.
32. Перекладення творів з різним складовим ансамблем.
33. Самостійний підбір твору для аранжування.
34. Аранжування твору на залік.
35. Аналіз виконаної роботи.
36. Особливості звукового обсягу народного ансамблю (хору).
37. Діапазони голосів ансамблевих (хорових партій) у народному вокальному колективі.
38. Застосування транспозиції при створенні хорових партитур. Елементи «гетерофонічності», «терцієва втора», «бурдонний» голос.

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

11. 1. Основна література.

1. Івакін М. Хорове аранжування. – К., 2001. – 214 с.
2. Толмачов Р. Хорове аранжування та вільна обробка : навчальний посібник / Рубен Толмачов. – Вінниця : Нова книга, 2011. – 168 с.
3. Шпачинський О. Мистецтво хорового аранжування для народного хору. Теорія, методика, практика. Навчальний посібник. – Миколаїв: вид - во МДГУ ім. П. Могили, 2005. – 328 с.

11. 2. Допоміжна література.

1. Бурбан М. І. Хорове виконавство України : довідник / М. І. Бурбан. - Дрогобич : Вимір, 2004. – 260 с.
2. Григорова К. Навчально – методичні рекомендації з курсу «Хорове аранжування». – Херсон: Видавництво ХДУ, 2004. – 32 с.

3. Карпенко Є. В., Карпенко Н. В. Хорове аранжування : навчально – методичний посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів / Є. В. Карпенко, Н. В. Карпенко. – Суми : Мрія - 1, 2007. – 220 с.

4. Плішка А. В. Різдв'яні колядки : навчальний посібник / А. В. Плішка. – Чернівці : Чернівецький нац. ун –т, 2010. – 52 с.

5. Шегда Л. В. Українські пісенно-хорова музика для дітей (на матеріалі творчості Л. Дичко і Б. Фільц) : монографія / Лідія Шегда. – Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун – т ім. В. Стефаника, 2012. – 205 с.

11. 3. Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php>

2. <https://gloriamusic.org.ua/noty-skachat>

3. https://zaspivaj.com/rizni_pisni.html

4. <https://sydirvorobkevych.wixsite.com/choumimsv/бібліотека>

5. <http://www.komlikova.com/noty.html>

6. <https://music.dzherela.com.ua/skachat-noty/>

7. <https://oplatforma.com.ua/article/1981-psenna-kolektsiya-dlya-muzichnogo-kervnika>

8. www.facebook.com > Facebook Groups (група «Ноти українських композиторів»)

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

1. Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» була покращена система оцінювання за модулем, внесено зміни до тематичної змістовності модуля і змісту тем. Приведено у відповідність до нового Навчального плану розподілення аудиторних годин (лекційних, практичних) та годин самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною темою на модуль. Також було оновлено список рекомендованих джерел.

Протокол № 1 від 31 серпня 2021р.

Завідувач кафедри _____ А. І. Кочерга
(підпис)

2. Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н. р. зі змінами.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу» робочої програми з дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» було внесено зміни до розділу 11 робочої програми, а саме – оновлено список джерел інформації з опорою на україномовні та вітчизняні посібники, підручники і науково-методичні праці. Переглянуто список компетентностей і програмних результатів навчання, розділ 3 робочої програми (передумови для вивчення навчальної дисципліни), відповідно до «Освітньо-професійної програми «Спів» 2022 року.

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ А. І. Кочерга
(підпис)

3. Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н. р. без змін.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Мистецтво співу», робоча програма з дисципліни «Вокальне аранжування та читання партитур» була перезатверджена без змін.

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ А. І. Кочерга